

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

1. Соціальний конфлікт – крайній випадок загострення соціальних протиріч, який виражається в зіткненні різних соціальних спільнот, обумовленому протилежністю чи суттєвою відмінністю їх інтересів, цілей, тенденцій розвитку[1]. Таким чином, соціальний конфлікт включає в себе найширше коло питань, це можуть бути і повсякденні конфлікти людей в сім'ї, на роботі в трудовому колективі, конфлікти з приводу потреб, інтересів людини.

2. Економічний конфлікт – це протиставлення суб'єктів соціально - економічних відносин з приводу дефіциту економічних ресурсів, для подолання якого необхідно використовувати економічні, соціальні або політичні способи [3]. Економічні конфлікти зазвичай відбуваються через певні ресурси, та через справедливість їх розподілу.

3. Екологічний конфлікт – це сполучення умов і взаємовідносин між суб'єктами економічної діяльності, в якому кожна зі сторін намагається зайняти позицію, несумісну чи протилежну стосовно еколого- економічних інтересів протилежної сторони [4]. Причинами таких конфліктів зазвичай є забруднення або неналежне ставлення до навколишнього середовища.

При чому всі види конфліктів можуть відбуватися як і між невеликою групою людей, так і національному та міжнаціональному рівні. Конфлікт у соціо-еколого-економічній системі поєднує ознаки усіх трьох видів конфліктів.

Щоб управляти конфліктом необхідно мати здатність побачити конфліктну ситуацію, осмислити її та здійснити попереджувальні дії щодо її вирішення. Загалом, управління конфліктом має такі стадії: сприйняття конфлікту та первинна оцінка ситуації; дослідження конфлікту та визначення його причин; пошук шляхів вирішення конфлікту; здійснення організаційних заходів, спрямованих на подолання конфлікту [2].

Отже, сьогодні конфлікти є повсякденною реальністю, яка охоплює багато сфер життєдіяльності людей, саме тому ця тема є такою актуальною, і саме тому необхідно вміти знаходити причини конфліктів, попереджувати їх та знаходити найраціональніше рішення цих конфліктів.

1. Веребеч В. В. Соціологія: навч. пос. / Веребеч В. В., Субот О. А., Христюк Т. А. – Київ: Кондор, 2009. – 550 с.

2. Конфліктологія: навч. пос. / [Прибутко П.С., Михайленко Р. В., Дубчак Л. М., Роговенко М. М.]. Київ: КНТ, 2010. -136 с.

3. Орлянський В. С. Конфліктологія: навч. пос. –Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 160 с.

4. Петрушенко М. М. Економічний зміст поняття «Екологічний конфлікт». Вісник СумДУ. Серія “Економіка”, №1 2012 :[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/27819/1/Petrushenko.pdf>

Науковий керівник: к.е.н., ст. викладач кафедри управління **Матвєєва Ю.Т.**

ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ЗАБРУДНЕННЯ

НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ДЕРЖАВНИЙ ТА МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТИ

професор Жулавський А.Ю. студентка гр. М-31 Пустовар Н. Ю.
Сумський державний університет (Україна)

Намагання України інтегруватися у європейський соціально-економічний простір потребує вирішення ряду проблем таких як зниження рівня життя населення та погіршення стану його здоров'я. Серед факторів, що зумовлюють негативні тенденції у стані здоров'я населення, варто виділити постійне погіршення екологічної ситуації, а саме забруднення атмосферного повітря. Це впливає на дохідну і видаткову частину бюджетів різних рівнів.

Значний внесок у методичні та теоретичні аспекти впливу забруднення навколишнього середовища на захворюваність населення внесли такі вчені як Балацький О.Ф., Биков А., Тархов П.В., Зайцев В., Суржиков В. та інші.

Як показали дослідження тривалий вплив забруднення атмосферного повітря токсичними речовинами негативно впливає на здоров'я людини. Зростає загальна захворюваність населення, зумовлена ураженням органів дихання і серцево-судинної системи організму, розвивається атеросклероз. Населення, що проживає у районах із значним забрудненням повітря в 3-5 разів частіше хворіє на бронхіт, пневмонію, ангіну, ніж населення чистих районів. Збільшення концентрації токсичних речовин може викликати спалахи бронхіальної астми, масові отруєння. Внаслідок цього знижується працездатність, погіршуються санітарні умови життя населення.

Взаємодія економічної та соціальної підсистем з екологічною підсистемою території в умовах незбалансованого їх розвитку істотно впливає на формування доходів і структуру видатків бюджетів різного рівня.

Розглянемо систему взаємозалежних елементів, таких як: домогосподарство; підприємство; бюджет.

Кожному елементу даної системи характерне індивідуальне визначення категорій «доходів» і «витрат».

У разі домогосподарства категорію «дохід» можна визначити як суму коштів, одержаних фізичною особою за надану робочу силу підприємству і дивіденд отриманий від пайової участі у капіталі.

У свою чергу дохід підприємства прямо залежить від робочої сили, капіталу та природних ресурсів.

Екологічний фактор впливає на дохід підприємства таким чином: працівник не виходить на роботу внаслідок хвороби – зменшується показник чисельності робітників та кількість відпрацьованих днів. В результаті цього працівник не виконує планове завдання і дохід підприємства від реалізації продукції зменшується.

Згідно статті 2 Бюджетного кодексу України доходи бюджету – це податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи

трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ).

На дохід бюджету впливає зменшення податкових платежів в результаті недоотримання доходу суб'єктами економічної діяльності

В Україні бюджетна система представлена сукупністю бюджетів різних рівнів. На кожному рівні управління вплив екологічного фактору на дохідну і видаткову частину бюджету може бути прямим і непрямим.

Можна виділити наступні види доходів бюджетів місцевого самоврядування, величина яких прямо або побічно залежить від екологічних порушень, що виникають на даній території:

1) податок з доходів фізичних осіб у частині відрахування до місцевих бюджетів;

2) єдиний податок з суб'єктів малого підприємництва, в частині, яка належить бюджету відповідного рівня;

3) дивіденди на акції (частки, паї) господарських товариств, які перебувають у комунальній власності;

4) податок на прибуток підприємств, розташованих на даній території;

Треба відмітити, що екологічні порушення можуть викликати позитивний вплив на дохідну частину місцевого бюджету:

1) екологічний податок;

2) платежі за спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення.

Порушення екологічного балансу на певній території чинить вплив на витратну частину бюджету різних рівнів. Цей вплив проявляється через фінансування додаткових витрат, пов'язаних із запобіганням деградації природного середовища на даній території, а також усуненням та компенсацією негативних наслідків, які при цьому виникають. Ці витрати здійснюються із державного і місцевих бюджетів, а також позабюджетних фондів цільового призначення.

Отже, захворювання населення, внаслідок забруднення атмосферного повітря впливає на формування доходів і структуру видатків бюджетів різного рівня.

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗБИТКІВ З УРАХУВАННЯМ СОЦІАЛЬНОГО ФАКТОРУ

Іванова І.О.,

Приватний вищий навчальний заклад "Європейський університет" (Україна)

Негативний вплив на природу є наслідком постійної необхідності людства задовольняти свої потреби. При здійсненні оцінки еколого-економічних збитків "важливість соціальної компоненти в цій структурі є першочерговою та потребує подальшого вивчення" [1]. Оцінку господарської діяльності